

[Handelsministeren.]

i de seneste måneder har arbejdet med meget små bruttoavancer — i visse tilfælde måske uden nettoavance — for at opretholde produktion og beskæftigelse. I tilfælde, hvor det vil virke urimeligt, selv for en kortere periode, at fastholde det hidtidige avancenniveau, vil monopoltilsynet kunne gøre brug af sin adgang efter lovforslagets § 2 til at undtage fra avancestoppet. Uanset denne dispensationsadgang kan det imidlertid næppe undgås, at en fastholdelse af givne bruttoavancer blot på lidt længere sigt vil give alvorlige problemer for erhvervslivet, der kan få uønskede konsekvenser for investering og beskæftigelse. Ud fra disse hensyn er det ikke anset for muligt at opretholde et sådant generelt avancestop ud over en kort overgangsperiode.

Jeg vil i denne forbindelse gerne pege på, at man i loven om indseende med priser har permanente bestemmelser, der giver mulighed for indgreb over for en urimelig prisdannelse. Efter denne lov kan monopoltilsynet, hvor særlige forhold gør sig gældende, samtidig med igangsættelse af en undersøgelse gennemføre pris- eller avancestop for bestemte varer eller brancher for en periode på højst 6 måneder.

Efter udløbet af bestemmelserne om avancestop efter dette forslag vil monopoltilsynet kunne anvende prisindseendelovens beføjelser på sådanne vareområder, hvor der som direkte eller indirekte følge af devalueringen måtte opstå tendenser til en urimelig prisudvikling.

Regeringen er opmærksom på, at et avancestop er et alvorligt indgreb over for erhvervslivet. Som bestemmelserne er udformet, kan virksomhederne i deres kalkuler få dækning for alle stigninger i direkte udgifter til produktiv arbejds løn, råstoffer o. lign., men virksomhederne må i lovens gyldighedsperiode selv bære stigninger i de indirekte omkostninger. Virksomhederne vil dog på den anden side kunne forøge deres nettoavance ved nedbringelse af de indirekte omkostninger gennem rationalisering og effektivitetsforbedring.

Regeringen anser det for afgørende nødvendigt, at der straks sættes ind over for de tendenser til prisstigning, som devalueringen vil udløse, for derved at forhindre, at der

udvikler sig en accelererende stigning i pris- og omkostningsniveauet.

Regeringen må i den foreliggende ekstraordinære situation anse et midlertidigt avancestop for at være et hensigtsmæssigt og nødvendigt led i foranstaltninger, der har til formål at sikre størst mulig stabilitet i den økonomiske udvikling.

Med disse ord vil jeg gerne anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og villige overvejelse.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

I skrivelse af 16. d.m. meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af kendelser vedrørende visse internationale investeringstvister m. v.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af kendelser vedrørende visse internationale investeringstvister m. v.

Lovforslaget tager sigte på at gennemføre de ændringer i dansk lovgivning, som er en forudsætning for, at Danmark kan ratificere konventionen af 18. marts 1965 om bilæggelse af investeringstvister mellem stater og andre landes statsborgere.

Konventionen, der er udarbejdet af Verdensbanken, har til formål at fremme kapitaltilførsel til udviklingslandene. Der oprettes i tilknytning til Verdensbanken et internationalt center bestående af et administrativt råd og et sekretariat. Centret skal oprette en liste over forligsmæglere og voldgiftsmænd. Personer til optagelse på listen udpeges af de kontraherende stater og centrets administrative råd.

Centrets formål er at yde bistand til forligsmægling og voldgiftsbehandling af investeringstvister. Dets kompetence omfatter enhver retstvist mellem en kontraherende stat og en anden kontraherende stats statsborgere, som hidrører direkte fra en investering, og som parterne skriftligt har samtykket i at henvise til centret.